

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quale peccatum blasphemia sit. §. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

Quale peccatum Blasphemia sit.

S V M M A R I V M.

1. Est peccatum Religioni oppositum, & ex suo genere mortale, nec videtur posse ex leuitate materia veniale esse.
2. Est ab odio Dei, desperatione, & infidelitate distinctum, esse sapè illis coniungatur.
3. Omnes blasphemias in Deum prolata videntur eiusdem esse speciei.
4. Differre tamen à blasphemis in sanctos prolatis abque ordine expresso ad Deum.
5. Qualiter in confessione diuersitas blasphemiarum explicanda sit.
6. Si blasphemias procedit ex affectu expresso inhonorandi Deum, debet in confessione manifestari.

Respondeo blasphemiam esse peccatum Religioni oppositum: quia Religio diuinum honorem tuetur, quem blasphemus verbis offendit: Sic Doctores communiter. Neque obicit D. Thom. dixisse opponi confessioni fidei; quia intellexit opponi confessioni fidei late sumptæ, prout comprehendit Dei laudem, & honorem.

Item est peccatum ex genere suo mortale, neque videtur ex leuitate materia esse posse veniale: quia nulla respectu Dei videtur dari posse leuis contumelia: sic Valen. 2. 2. quæst. 13. p. 1. notab. 3. Bannez artic. 2. Suar. 1. 1. de Relig. tractat. 3. lib. 2. cap. 6. num. 2. Sanch. lib. 2. cap. 31. num. 40. Bonac. disp. 3. de primo decal. præcepto 9. 8. p. 3. Hoc autem intelligendum est de vera blasphemia: nam si relatiue tantum verba blasphemie profertur, non detrahit diuinum honorem, sed refertur modum, quo detrahitur, Suarez loco allegato. Quod si verba blasphemie ex leuitate animi ioco profertur, exillimit Suar. ibi, peccatum non esse mortale, sed esse veniale cuiusdam leuitatis, & irreuerentie, non blasphemias; quia ad rationem blasphemie requiritur, vt profertur per modum conuicij aut maledictionis in Deum, & consensit. Valent. 2. 2. disp. 1. 9. 13. p. 2. corol. 3. Ceterum optime distinguit Sanchez lib. 2. cap. 32. n. 2. circa finem. & n. 40. & 41. Si enim ioculos modus dicendi non tollit irreuerentiam Deo factam, sed potius censetur quis diuino honori derogare, tamen ioco illa verba profertur, sine dubio blasphemiam committit, & peccatum mortale. Secus vero, si iocus impediatur diuini honoris diminutionem quæ ex illis verbis blasphemis per se inferretur. Ratio tamen, vel nunquam existimo ex ioco blasphemiam excusari, quia licet excusetur intentio expressa inhonorandi Deum, non tamen excusatur inhonoratio, quæ ex verbis sequitur. Quis enim negare poterit grauem deordinationem esse assumere verba blasphemiam ad iocum, & ludibrium? Neque enim Deus etiam per iocum dehonestandus est: per necum enim Iudæi Christum conspuebant, & blasphemabant, neque obinde à peccato grauissimo fuerunt excusati.

2. Vicius est peccatum ab odio Dei, desperatione, & infidelitate distinctum, tamen sapè cum his coniungatur: esse distinctum constat; quia ad rationem blasphemie non est necesse, vt intentionem habeas formalem Deo inferendi malum, quæ malum illi est, in quo peccatum odij consistit. Neque item est necesse te de diuina misericordia desperare. Neque item opus est de fide dissentire: sed eo ipso, quo verba blasphemiam vsurpas, aduertens illis detrahi diuino honori, blasphemias peccatum committis. Ergo hoc peccatum ab odio, desperatione, & infidelitate distinctum est. Verum sapè (vt dixi) cum illis coniunguntur, quia ex illis nascitur. Sic Suar. dicto lib. 1. de blasphemias cap. 6. num. 8. & 9. Bonac. disp. 3. de primo decal. præcepto 9. 8. p. 3. n. 1. Lessius lib. 2. c. 45. dub. 5. num. 33. Sanch. lib. 2. cap. 32. n. 38. Ex quo manifestè inferitur, in confessione explicandum esse, an blasphemaueris ex odio, desperatione, infidelitate, vel alia arreptus passione: sic Doctor s. suprè relati.

3. Sed dubium est; an omnes blasphemias in ratione blasphemie sint eiusdem speciei? v. gratia. An blasphemias, qua de Deo perfectionem negas, vel qua illi tribuis quod non debes, vel qua malum illi imprecaris, vel indecorè nominas, conueniant speciei? Respondeo satis probabile esse conuenire, si solum malitia blasphemie consideretur: Sic docet Caietan. 2. 2. q. 13. art. 1. verè quoad secundum, Bannez ibi notab. 16. Arag. sine, Valen. disp. 1. 9. 13. p. 1. verè quocunque legitur, Azor. 1. 1. instit. moral. lib. 9. cap. 28. q. 10. Sanch. lib. 2. cap. 31. num. 38. Lessius lib. 2. cap. 45. dub. 5. n. 32. Bonac. disput. 3. de primo decal. præcepto 9. 8. p. 4. Ratio est; quia tota malitia blasphemie sistit in diminutione diuini honoris, quoad autem his vel illis verbis coniungat, materiale esse videtur, & ad rationem formalem blasphemias per accidens; sicuti in-

ter homines contingere videtur in quos si varia contumeliosa verba proferas; omnia illa eiusdem speciei sunt; vt placet Azor. supra q. 15. & Eman. Sà verbo contumelia in edit. Roman. n. 1. Et à simili ex iuramento, & infidelitate confirmari potest, quæque quia eadem rectitudine priuans, eiusdem sunt speciei, tamen si materiales actus diuersi multum sint.

4. Maior autem est difficultas de blasphemias in Deum prolata & prolata in sanctos; an in illis diuersitas specifica reperitur; Negat Caietan. Bannez, Aragon. Valen. Sanch. & Bonac. locis allegatis. Et probari potest, quia iuramentum, factum per Deos, vel per sanctos non differt specie, ergo neque blasphemias. Nihilominus dicendum cenfeo, si sanctos blasphemias abque respectu, & ordine expresso ad Deum (vt communiter contingit) illam inhonoratiorem specie differre à blasphemias in Deum directè prolata, vel in sanctos, quatenus aliquid Dei sunt: quia illa inhonoratio opponitur dulix, non latris; quia destruit directè honorem debitum sanctis, non debitum Deo, sed dulix est cultus diuersus à latris. Ergo & hæc inhonoratiões: sic tradit Suar. 10. 1. de Relig. tract. 3. lib. 1. c. 5. n. 6. & cap. 6. in fine. Lessius lib. 2. c. 45. dub. 5. n. 33. in fine. Neque obicit argumentum de iuramento: quia per sanctos vt à Deo distinctos iurari non potest; quia non sunt testes infallibiles veritatis: at bene possunt honorari cultu dulix: & consequenter dehonestari.

5. Hinc constat, an in confessione diuersitas blasphemiarum explicanda sit. Et quidem si sustineas opinionem illorum, qui affirmant circumstantias aggravantes necessariò explicandas non esse, sed solum mutantes speciem, & insuper defendamus omnes blasphemias tam in Deum, quam in sanctos eiusdem esse speciei, non etis obligatus illas distinguere: Ceterum quia multo probabilius est contumeliam in sanctos prolata speciem malitiam habere dulix oppositam, & eo ad sanctus dignus honore dehonestetur; siue illa dehonestatio blasphemias coniuncta sit, vt placet Soar. & Sanch. siue non, ideo existimo etiam posita illa sententia quod solum circumstantie mutantes speciem debeant necessariò manifestari in confessione, te obligatum esse hanc diuersitatem inhonoratiões aperire. Sic Lessius dicto dub. 5. numer. 33. circa finem Suar. dicto cap. 6. in fine, Sanchez numer. 39. Reliquas verò blasphemias in Deum prolatas sustineri potest posita illa sententia, opus non esse distinguere; eo quod eiusdem speciei sint, neque in ratione blasphemias videntur notabiliter iudicium confessoris mutare.

6. Vnum tamen cenfeo, esse omnino aduertendum, si blasphemias procedat ex voluntate expressa inhonorandi Deum, debere in confessione manifestari; nam licet tacitum, & expressum idem juris sit, & ad eandem speciem pertineat: & in omni blasphemias tacitè imbibatur hæc voluntas derogandi diuino honori: at si ipsa voluntas in ipsamet blasphemias imbibita exprimitur, peccatum est distinctum saltem numero ab ipsamet blasphemias prolatione, quod absque illa voluntate esse poterat. Ergo obligatus es illud manifestare: Sic Lessius lib. 2. c. 45. dub. 5. n. 33.

§. III.

Quotuplex blasphemias sit, & quibus modis contingat.

S V M M A R I V M.

1. Diuiditur blasphemias in Deum, & sanctos, in hæreticalem & non hæreticalem.
2. Expenduntur hæreticales blasphemias.
3. Renego Deum, si ita non est, blasphemias est hæreticalis.
4. Creatam veritatem certitudini diuina comparari fieri potest absque blasphemias.
5. Renegatio sanctorum blasphemias hæreticalis est.
6. Blasphemias non hæreticales expenduntur specialiter quibus Deo, & sanctis eius malum aliquod imprecatur.
7. Expenduntur ea, quibus indecorè, & inhonestè Deus nominatur.
8. Iuramentum per intereratam Virginem non est blasphemias.
9. Quid dicendum de iuramento iniusto, & falso?

Primò diuidi poterat blasphemias in Deum, & in sanctos; de qua diuisione, & qua ratione distinguanur satis superque dictum est. Secundo, & principaliter diuiditur blasphemias in hæreticalem, & non hæreticalem. Hæreticalis est, quæ expressè hæresim continet, non hæreticalis, quæ non continet. Hæresim continet blasphemias, quæ Deo tribuit, quæ eius maiestati non competunt, vel negat quæ competunt, & maximè si ea creaturæ tribuit; quia tribuendo creaturæ nec-